

سُورَةُ النَّبَاِ ﴿٧٨﴾ NEBE' SÛRESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Meâric'den sonra inen ilk Mekki sûrelerden olup 40 âyet, 173 kelime, 770 harften ibarettir. Nebe', haber demektir. Kıyâmet haberlerini ihtiva ettiği için, bu ad verilmiştir.

Bu sûre ile en mühim olarak bildirilen; şirki kaldırmak, Vahû daniyet-i İlâhiyeyi bildirmektir. Kelime-i Şehâdet budur. Kur'an-ı Azimüşşân'da bin âyet buna aittir. Müşrikler aralarında kıyâmetin inkârını konuşurlardı. Ve yine birbirleri ile alay yolu ile Peygamberimiz Sallâllâhû Aleyhivesellem'e dirilmeyi sorarlardı.

Bu inkâr konuşmaları, Rasûl-û Ekrem'e intikâl ettiği zaman üzülyordu. Onun için, Rasûl-û Ekrem Sallâllâhû Aleyhivesellem'in kâlbini rahatlatmak için, taltifen, Hâlik-i Kâinat emrediyor. "Müşriklerin bu inkârlarından üzülmeyin, ey Habibim!"

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ 1-

عَمَّ Neden, يَتَسَاءَلُونَ birbirlerine hangi şeyden soruyorlar? Alay olarak, birbirinden kıyâmeti inkâr olarak, neyi soruyorsunuz?

عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ 2-

Nebe'-i Azim'den mi? Nebe'; haber. Nebi; haberdar. Azim olan haberden mi ki kıyâmettir?

الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ 3-

Ki onlar, onda ayrılığa düşmüşlerdir. (Kimi ona inanmış, kimi de inanmamıştır.)

كَلَّا سَيَعْلَمُونَ 4-

Tehdittir Cenâb-ı Hak'tan! Vazgeçsinler, hayır (ihtilâfa, sordu-
turmaya ne hacet) yakında anlayacaksınız bu tekzibin cezasını.
Öldükleri zaman, sekerattan sonra bu tekzibin cezasını görecekler.

ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ 5-

(İhtilâf ettikleri haktır.) Muhakkak ve muhakkak yakında (hak
kikati) anlayacaklar. Biri kabir ve haşır, diğeri de cehennem içindir.

الَّذِي نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَادًا 6-

وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا 7-

Biz yeryüzünü (size karargâh olmak için) yayılmış bir döşek ve
dağları (yeri tutan) birer destek yapmadık mı?

وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا 8-

(Sizi dâima çift halletmedik mi?) Evet, sizi çift çift yarattık.
Yer-gök, dişi-erkek, nur-zulmet gibi.

وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا 9-

Uykunuzu, (yorgunluğunuzu gidermek için bir dinlenme kıldık.)

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِيَاسًا ۝۱۰

Geceyi bir örtü eyledik.

وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ۝۱۱

Gündüzü de (yaşamamız için) kazanma zamanı yaptık.

وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ۝۱۲

Üstünüzde yedi kat muhkem, sağlam gökyüzü bina ettik.

وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ۝۱۳

Ve orada pek parlak bir çırağ, parlak kandiller halk eyledik.

وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَمَّاجًا ۝۱۴

Biz Azimüşşân gönderdik. **وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ** Mu'sırat; bulutlar demektir. Üst üste yığılıp sıkışan bulutlar, **مَاءً ثَمَّاجًا** bol bol sular indirdik.

لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ۝۱۵

وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا ۝۱۶

Size tohumlar, bitkiler, ağaçlar, sarmaş dolaş olmuş bağlar, bahçeleri bu su ile topraktan çıkarıyoruz.

Hepsi de insanların menfaati içindir.

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ۝۱۷

Muhakkak kıyâmet günü (herkes hakkında) adaletle hüküm verme, belirlenmiş bir zamandır.

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ۝۱۸

Öyle bir gün ki ikinci nefh-i sûr'u 40 demiş, Rasûl-û Ekrem Sallâllâhû Aleyhivesellem. 40 ay mı, 40 yıl mıdır? İki de olarak sûra üflendiği gün, bölük bölük (kâbirlerinizden kalb kıp mahşere) geleceksiniz.

وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ۝۱۹

O gün gökyüzü açılır ve orada pek çok kapılar oluşur. Gökyüzündeki melekler de gelir aşağı inerler.

وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ۝۲۰

Dağlar, havada zerrelere gibi uçurulmuş bir serap hâline gelir.

إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ۝۲۱

لِلطَّاغِينَ مَأْبَأًا ۝۲۲

Muhakkak ki cehennem bir uğraktır. Azgınlara dönüp dolaşıp gidecekleri yerdir.

لَا يَبْثِنُ فِيهَا أَحْقَابًا ۝۲۳

“Hukub, seksen bin seneden ibârettir” diyorlar. Onlar cehennemde ebedi kalırlar. Fakat her seksen bin, bir hukub. Ehkâb cem'idir, hiç olmazsa üç tane olur. Üç defa olunca üç, seksen bin; iki yüz kırk bin olur. Bunlar cehennem her derece azabından bunu çeker, tekrar avdet eder. Daima azap içinde, çeşitli azaplar görür. Azgınlara orada, çağlar boyu kalırlar.

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ۝۲۴

بَرْدًا وَلَا فِيهَا زَيْدٌ وَلَا يَذُوقُونَ Zevk etmezler, içmezler فِيهَا cehennemde. Ne بَرْدًا وَلَا orada bir serinlik ya da bir içimlik meşrubat tatmazlar.

إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا-25

Ancak dünyada yaptıklarına uygun, karşılık olarak kaynar bir su ve irin tadarlar.

جَزَاءً وَفَاقًا-26

Onlara muvafık bir ceza verilir. Çünkü onlar dünyada en büyük günah olan şirki intihab etmişler.

إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَزْجُونَ حِسَابًا-27

Çünkü onlar bir hesap günü olduğunu ummuyorlar, (korkmuyor)lardı. Hesap günü azabını, inkâr ederlerdi.

وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا-28

Tekzib ederlerdi, بِآيَاتِنَا Kur'an-ı Azimüşşân'ın âyetlerini. "Kizzâbân tekziben şediden" Şiddetle Kur'ân'ı tekzib ederler.

وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا-29

Onların bütün amellerini "ehsâynehû zabehnâhû" zaptettik. Mektuptur. Kırâmen Kâtibin dünyada bütün ahvâlleri, buluştan sonra tespit ediyorlar.

فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا-30

Melekler, lisan ile onlara derler; "Ey ehl-i cehennem mademki siz, dünyada Kur'ân'ı inkâr ederdiniz, Âllâh'a inanmadınız. Öyle

ise فَذُوقُوا zevk ediniz, tadınız. فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا Artık size azabınızı artırmaktan başka bir şey yapacak değiliz” (denilecek.)

Kur’an-ı Azimüşşân’da bu âyetten daha şiddetli bir âyet yoktur. Kâfirlerden bahsettikten sonra şimdi sıra, Mü’minlere geliyor.

31- إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا

Muhakkak müttekiler için, kendini şirkten, küfürden muhafaza edenler için مَفَازًا sahra, genişlik, büyüklük, mekân. Öyle mekânlardır ki;

32- حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا

Hadika; bahçeye derler. (Meyveli ağaçlarla dolu) bahçeler.

33- وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا

Genç olan hepsi aynı yaşta kızlar.

34- وَكَأْسًا دِهَاقًا

İçi meşrubat dolu kadehler vardır.

35- لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَابًا

وَلَا لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا bâtil sözler. cennette İşitmezler cennet ehli, cennette İşitmezler. وَلَا كِذَابًا Birbirlerine karşı yalan işitmezler.

36- جَزَاءً مِنْ رَبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا

عَطَاءً. Senin Rabbinden ey Habibim bir mükâfattır. جَزَاءً مِنْ رَبِّكَ

حَسَابًا رَبِّbinden bir mükâfat, (fazl-ı kereminden) yeterli bir bah-
şıştır.

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا -37

وَمَا رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ Rabbin yerlerin ve göklerin Hâlikidir. وَمَا بَيْنَهُمَا Yerlerin ve göklerin içindeki mahlûkâtı yoktan var eden ve yetiştiren O'dur الرَّحْمَنُ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا Hiç kimse O'nun hu-
zurunda izni olmadan konuşmaya yetkili olmaz, şefaât edemez.

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا -38

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ Ruh; Cibril-i Emin'in ismidir. Çünkü vücûda ruh verir gibi. Cibril-i Emin meleklerle beraber, saf saf Huzur-u İlâhiye gelirler. Ehl-i mahşer hazır olduğu gibi, o gün RAHMAN'NIN İZİN VERDİKLERİNDEN BAŞKA, ORADA BULUNANLAR HIÇ KONUŞMAZLAR. KONUŞAN DA DOĞRUYU SÖYLER.

ذَلِكَ الْيَوْمِ الْحَقِّ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ مَا بَأْسًا -39

ذَلِكَ الْيَوْمِ الْحَقِّ İşte o, hak gündür. فَمَنْ شَاءَ Her kim ki isterse ittihaze ile. اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ مَا بَأْسًا İttihaze; alır kendine, Rabbine karşı bir meâb-ı merci. Bundan sonra dileyen, Rabbine varan bir yola gider.

إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ -40
الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا

إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا Biz Azimüşşân (hitap Mekke müşrikleri-
nedir, ondan sonra umumileşiyor) sizi, cehennem, azap ile yakın-
da gelecek bir azap ile korkutuyoruz. يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ
Kiyâmet öyle bir gündür ki insanlar bakıyorlar. يَدَاهُ Eliyle (ondan
önce hayır ve şer ne yapmış olduğuna) bakacak. Göreceği bir gün
için hazırlansın. وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا O gün kâfir! “Keşke
(insan olacağıma) toprak olsaydım” der.

Mukatil demiştir ki kıyâmet gününde, (Âllâh-û Teâlâ, vahşi hayvanları, böcekleri ve kuşları toplayıp davalarına bakacak, boynuzsuzun hakkını boynuzludan alacak. Sonra O’nun emri ile hepsi toprak olacak.) kâfir bunu görünce; “Ne olaydı, dünyada hayvan suretinde bulunup bugün toprak olaydım!” diyecek.

